

GORICA

(Znotranje izdanje.)

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter o. l. 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Figovo žganje — v nevarnosti.

Prejeli smo od novo ustanovljenega „Goriškega kmetijskega društva“ naslednji članek in ga radovoljno objavljamo:

Prve dni tekočega meseca so c. kr. finančni stražniki razglasili po vseh Brdih, da je po ukazu c. kr. finančnega ministerstva z dne 21. avgusta 1905 št. 56.658, izdanem dogovorno s kralj. finančnim ministerstvom ogerskim odsihmal prepovedano kuhati figovo žganje in da se ne bodo več sprejemala dotična zglasila. Po omenjenem ukazu so se namreč izločile fige iz določila § 32. V. žganjarskega zakona z dne 20. junija 1898 št. 95 drž. zak. premenjenega po cesarskem ukazu 17. julija 1899 št. 120 drž. zak. ter preložile v določilo III. točke istega paragrafa v tem zmislu, da se je figova drozga uvrstila med „tekočine imajoče več cukra v sebi“. Vsled tega spada figovec pod konsumni in ne več pod pridelovanski davek, ali z drugimi besedami: Pridelovalec je prepovedano kuhati figovo drozgo v svojih žganjarskih kotlih, pač pa je to dovoljeno fabrikantom imajočim kotle s predpisano kontrolno pripravo.

Fige je všteti med poglavitve sadne pridelke naših Brd; morda ni zraven črešnje nobenega drugega sadnega drevja toliko, kolikor je fig, katere posebno dobro vspevajo v vinogradiški zemlji, ne da bi znatno škodile trtoreji. V obče je to drevo jako rodovitno, in sad, ki dozoreva dvakrat na leto, se izkorišča prav izdatno v svežem in posušenem stanju, pa tudi podelan v žganje in sicer je že po naravi tako odrejeno, da mora posestnik ali kmet, ako hoče koristno uporabiti ves pridelek, ki polagoma od dneva do dneva dozoreva na drevju, nekoliko istega prodati v svežem stanju, nekoliko ga posušiti, največji del pa podelati v žganje, drugače bi moral zadnje omenjeni del zavreči.

Če kmetovalec na navedeni način izkoristi ves svoj figovi pridelek, mu je to v veliko gospodarsko olajšavo in korist, ker izkupi vsako leto za eno in drugo in tretje blago precej denara in je to dohodek, na koji more zanesljivo

računati, kajti figa rodi praviloma več ali manj vsako leto.

Ker so v Brdih tej sadni vrsti talne in podnebne razmere prav posebno ugodne, je tu gojitev figovega drevja morda bolj razširjena, kakor v kateri koli drugi pokrajini naše države in dosledno je všteti fige med naše poglavitne sadne pridelke.

Do zdaj so Brici fige od pamtveka vedno tako izkoriščali, kakor zgoraj opisano in zraven denarnega so imeli še ta dobiček, da so tropine žganih fig uporabljali kot jako tečno in zdravo presičjo krmo, dočim se ne iztiskana figova drozga ne more pokriti brez nevarnosti za zdravje živalij. Če ostane torej razglašena prepoved v veljavi, bodo morali posestniki že pospravljeno blago zavreči in zraven tega še velik del jesenskega pridelka, kar bi bilo zares pregrešno, ne glede na to, da je tudi iz gospodarskega stališča skrajno nespačetno.

Zato je nenadoma razglašena prepoved finančnega oblastva kakor strela z jasnega udarila med prebivalstvo naših Brd in je poparila in razburila tamkajšnje posestnike in kmete, kakor bi jih huje ne mogla Bog ve kakšna elementarna neizgoda. To je prehud udarec, ki v živo zadeva poljedelske obdačence celih Brd.

Znano je, da so vinogradiška zemljišča na podlagi pretirano visoke cenitve obložena s silnim davčnim bremenom. Obdelovanje teh zemljišč je silno težavno in dragoceno; neprestana borba z elementarnimi in parasičnimi škodljivci stane tudi mnogo, dočim ni brez nje pričakovati skoro nobenega pridelka. Kmetovalec je torej primoran zato skrbeti, da svoje vinograde kolikor mogoče intenzivno obdeluje in izkorišča, ker drugače nikakor ne more izhajati. Figureja je tudi znaten del tega intenzivnega obdelovanja. Če pa kmetovalec svojega lastnega pridelka, sadu svojih žuljev in denarnih žrtev, ne more svobodno izkoriščati, ampak je po naredbah tiste vlade, katere je dolžna skrbeti za varstvo kmetijstva, prisiljen, da mora znameniti del tega pridelka na nehva-

ležen način uporabljati ali celo zame-tati, je to skrajno žalosten položaj, ki vzame ubogemu poljedelcu ves pogum in ga potlači v ekonomično pogubo.

Figa je sad in spada kot tak med sadje, katero je v V. točki § 32. žganjarskega zakona izrecno navedeno, dočim bi večja vsebina sladkorja nikakor ne mogla biti merodajna zato, da se ena sadna vrsta izloči iz sadja in njena drozga uvrsti med tekočine, kakoršne navaja III. točka istega paragrafa; kajti, če je na eni strani res, da ima figova drozga več sladkorja v sebi, kakor drozge drugih sadnih vrst, je na drugi strani pa tudi res, da je vrednost figovega žganja veliko manjša od one vsakega drugega sadnega žganja; tako n. pr. se prodaja pristen tropinovec, slivovec, brinjevec po 2 kroni in više liter, dočim ne doseže figovec nikdar niti polovice te cene, tako da manjša vrednost pobotava večjo količino pridelanega blaga ter stvarja enakotežje med žganjem ene in druge sadne vrste.

Najbolj pa je uvaževati dejstvo, da so fige kmetovalčev lasten pridelek in da je iz njih pridelano žganje pristna, zdrava, okrepevalna pijača, katere pridelovalec nima samo za prodaj, ampak jo v prvi vrsti uporablja za svojo domačo potrebo, za svojo družino, za svoje delavce in da si s tem izdatno olajša svoje gospodarstvo.

In na kakem zakonitem temelju, po kakem narodno-gospodarskem načelu in s kakšno vestjo more previdna in pravična vlada zabraniti, da si kmečki posestnik iz svojega lastnega pridelka izkuha žganje za svojo potrebo, žganje, katero ima tudi v zdravstvenem oziru veliko prednost pred vsemi opojnimi fabrikati?

Pričakovati je zanesljivo, da vsi merodajni činitelji v deželi z vso odločnostjo povzdignejo svoj glas proti razglašeni naredbi finančnega ministerstva in da s svojim združenim prizadevanjem dosežejo, da se z ozirom na zgoraj opisane razmere vsaj za tiste pokrajine, v katerih je figa tako rekoč doma, dovoli in čimbrže razglasi izjemno določilo, po katerem bode že letos dovoljeno, da

bodo smeli posestniki in kmetje po navadnem načinu in po dosedanjih pogojih kuhati, oziroma v žganje podelavati svojo že pospravljeno in pozneje jesensko figovo drozgo.

E. Kl.

Kriza na Ogorskem.

Dan 15. septembra tega leta, katerega so s tako napetostjo pričakovali vsi oni, ki zasledujejo dogodke na Ogorskem in se zanje zanimajo, minul je mirno, nad vse pričakovanje mirno. Ministerski predsednik baron Fejervary je naznanil zbornici, da je podalo njegovo ministerstvo ostavko, katero je cesar vsprejel; dalje izročil je zborničnemu predsedniku kraljevi reskript, s katerim je bilo državnozborsko zasedanje odloženo. Ne da bi torej dosedanje ministerstvo nasprotja med krono in ogerskimi koaliranimi strankami ublažilo, ne da bi pripravilo pot, po kateri bi zamoglo priti do kakkega kompromisa med krono in med opozicijskimi strankami, ne da bi torej izpolnilo ono nalogo, katero mu je poverila krona, ko je je poklicala na krmilo, umaknilo se je ministerstvo grofa Fejervarija. To je bilo sicer koaliranim opozicijskim strankam po volji, kajti hvalijo se lahko, da so strmoglavile v prav kratkem času že drugo ministerstvo, katero je krona proti njihovi volji postavila na čelo ogerske vlade. V imenu opozicijskih strank je sicer Franc Kossuth protestiral proti odgodenju državnozborskega zasedanja, a vsi so se prepričani, da je bil ta protest le navidezen in da se ni nikdo bolj veselil tega odgodenja nego se ga je veselila koalirana opozicija. Ako bi ne bilo državnozborsko zasedanje odgodjeno, prišla bi na dnevni red obtožba ministerstva, sestavljena proti njemu zaradi tega, ker je nameravalo uvesti splošno in enako volilno pravico. Ako se pa pomisli, da je bilo zbranih pred državnozborsko palačo nad 50.000 ljudi, ki so zahtevali splošno in enako volilno pravico, potem si ne more nikdo predstavljati, kaj bi se ta dan dogodilo poslancem koalirane opozicije, ako bi prišel do razprave predlog, da se postavi v obtožni stan ministerstvo prav

neta, je zopet prišla v gostilno. Tudi stari je bilo to prav. Pepca je bila še lepa in krepka in vsakdo bi moral biti zadovoljen z njo. Tako je računila tudi stara. Opazila je že parkrat, da hodi zadnji čas Gričarjev adovec večkrat mimo hiše in koj je bila tega mnenja, da radi hčere. Sicer ni bil ravno lep in mlad, a to sedaj ni prišlo v poštev. Pepca je bila moža potrebna in tu je jeden, zakaj bi ga ne vzela?

— Dober dan, Miha, dejala je drugi dan Korenovka Gričarju, ko ga je opazila pred hišo, kaj pa tebe tod nosi?

— Tako je. Par ženjc bi rad, pa ne vem, kam bi se obrnil.

— Pa k nam stopi malo, morda bi naša šla za par dni, doma je vse že dozorelo.

Vstopil je v kuhinjo. Vse se mu je zdelo lepše kot pri njem doma, kajti doma je bilo vse narobe in tudi če je še tako spravljen, vendar je bilo vse narobe. Zenske mu je treba, zenske. —

(Dalje pride.)

LISTEK.

Kazen za greh.

Povest: Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

VIII.

Tri leta so minula za temi dogodki.

O Tonetu ni bilo ne duha ne sluha; eni so govorili, da je morda že umrl, drugi, da je obogatel v Ameriki in se tam oženil. Pepca je to poslušala včasih rada, včasih je bila tudi nevoljna, kajti zdelo ji se je, da jo hočejo le pikati. Sicer ji pa sedaj ni bilo dosti do tega. Njena stara lahkomišljena navada je zopet oživela v njej, posebno pa še pod vplivom matere, ki tega, kar se je zgodilo s hčerjo, ni niti najmanj pokazala, pač pa ji je skoraj vgajalo, ali vsaj nič neumestnega se je ni zdelo.

Otrok je bil vedno tak kot prej. Hoditi ni mogel, noge so mu bile pokvarjene in šibke. Govoril tudi še ni in obraz njegov je bil tako starikav in bleklast, kakor obraz starca. Oči je dečko vedno bulil iz jamic, a pogled njegov je bil top, mrtev. Pepca je čutila, da z otrokom ne bo nič, čutila je, da bo za vedno obsojen tavati v dušni temoti in ne bo

nikdar dosegel tega, kar imenujemo razum in pamet.

Stara Korenovka je pestovala dečka skoro vedno. Hči ga ni marala, studil se ji je nekoliko, kajti ni bil lep in cvetoč kot drugi. Stara pa je sedela z njim pred hišo po cele ure, zrla je nanj in se navadno zamislila. Tam v Trstu je bilo pred leti že in nikdo zato ni več vedel. Razposajeno dekle je bilo in nič se ni brigala za te ne za one. Živela je tja v en dan in sad tega življenja je bilo dete; malo, ljubko dete. Lepe oči je imelo, smehljajoč obraz in cvetoča lica. A ona ga ni marala, ni ga hotela. Po noči v pozni uri ga je zadušila in vrgla od sebe tako, da ga ni videla nikoli več. Vrgla se je potem zopet med svet, še bi bila rada živela; tu se je začelo nekaj govoriti o tem in onem, o detomoru in nekem dekletu z dežele. Bog sam vedi, kedo je to znesel na dan, a tu je bilo — ona je bila obsojena. Dve leti je prebila v jetnišnici in potem je začela misliti malo drugače. Moža je hotela dobiti na vsak način, pa naj bo že ta ali oni. Lovila je tega in onega in slednjič se ji je posrečilo dobiti Korena.

Nekaj časa sta živela še precej za-

dovoljno, a kmalu so nastali razdori in prepiri. In mož je zvedel tudi za ženino preteklost, a vendar ji ni nikdar tega očital, če ni bil ravno do vrhunca razžaljen ali razjezen. Sicer se pa žena ni dosti brigala za to. Ona je vedela, da ji mož, naj bo že ta ali oni, ne bo družega kot oče njenih otrok in njen rednik. Da bi jo morda ljubil ali kaj, tega ona ni zahtevala, to ji ni bilo mar. V tem duhu je vzgojila tudi hčer, ki ni bila nič boljša od matere. Naj bo že tako ali tako, da le moža dobi, ki jo bo redil in če mogoče tudi tacega, ki ga bo ona strahovala. Njena narava je bila po tem, kar pravi kmet in gospod: hlače nositi.

Vse to je prišlo stari na misel, ko je videla hčerinega otroka pred seboj in zdelo se ji je, da tu ne bo drugače kakor z njo. Toda ta misel je bila prehuda in Korenovka se je stresla, še predno jo je videla v celoti v svoji duši. Pa ko se je ozrla na otroka, bledega in topega se je zopet domislila svojega deteta, ki je bilo lepo, živo, in ta tu naj bo živel mesto onega? —

Pepca dolgo ni zahajala nikamor. No, sedaj, ko je bilo že vse pozabljeno in se ni nikdo brigal več za njo in To-

zaradi tega, ker je hotelo ustreči zahtevi one velikanse mase, ki se je ta dan zbrala pred državnozbornsko palačo z namenom, da demonstrira v prid temu, zaradi česar se postavlja v obtožni stan ministerstvo. Z odgodjenjem državnozbornskega zasedanja pa se je vse to preprečilo. Da je do tega prišlo, ni bil gotovo noben bolj zadovoljen nego pa Fran Kossuth s svojimi pristaši.

Dan 15. septembra minul je torej mirno. Ali vprašanje nastane, kaj pasedaj! Nekateri listi poročajo, da se v najkrajšem času prično zopet pogajanja med krono in med voditelji koaliranih strank ter da se bo poskusiti priti do kakega kompromisa. Kompromis je mogoč pa le tedaj, ako jedna ali druga stranka od svojih zahtev nekaj popusti. Med krono in med koaliranimi strankami pa je le jedna jedina zahteva, katera jih loči in ta zahteva je ogerski poveljni jezik v ogerski armadi. Krona pravi, da poveljni jezik v ogerski armadi mora ostati tudi za ogerske polke nemški. Zahteva ogerskih koalirancev pa se glasi, da poveljni jezik v armadi na Ogorskem mora biti madjarski. Ni sicer izključeno, da bi se krona tudi v tem pogledu ne udala Madjarom, ali verjetno ni, kajti take kapitulacije se od krone vendar ne sme pričakovati, ako noče, da ne bi skrajno trpel njen ugled. Ako se pa krona glede tega vprašanja ne uda, potem bi se morala udati koalirala opozicija, ako bi se hotel doseči kak kompromis. Bode pa li koalicijska to storila? Tudi glede koalicijske ni izključeno, da bi se ne udala, ali verjetno pa to ni nikakor.

Ogerske koalirane stranke izgubile so na Ogorskem neizrečeno mnogo popularnosti med svobodomiselnimi in nižjimi sloji zaradi tega, ker so se izrekle proti splošni in enaki volilni pravici. Naj sedaj odnehajo še od vprašanja glede poveljnega jezika, potem izgube tudi popularnost in ugled, katerega uživajo pri srednjih stanovih. In če bi se to zgodilo, potem so prišle koalirane stranke na Ogorskem sploh ob veljavo in bile bi zaradi tega izgubljene. Vseled tega pa je torej tudi prav malo nade, da bi prišlo med krono in med voditelji koaliranih strank do kakega kompromisa, ki bi omogočil na Ogorskem parlamentarno ministerstvo.

Z ozirom na vse to nimajo najbrže krivo oni, ki menijo, da se nahaja Ogerska sedaj bližje absolutizmu nego kdaj prej. A da je do tega prišlo, pripomogel je mnogo grof Fejervary s tem, da je hotel uvesti splošno in enako volilno pravico, a pripomogla sta mnogo tudi baron Gautsch in grof Goluchowski, ki sta s svojim vplivom pri cesarju to nakano grofa Fejervaryja preprečila.

Cesarjev svetovalec — veleizdajalec!

Med najlokavejše, a tudi najbolj spletkarske osebe spada brez dvojbe bivši ogerski ministerski predsednik baron Banffy, voditelj nove stranke. Opisujejo ga kot moža, ki dela s ciničnimi in brutalnimi sredstvi, ki je delal leta 1895 na Ogorskem krvave volitve in povzročil proticerkveno politiko na Ogorskem, a se tudi vmešaval v avstrijske razmere in prepredil svoj čas celo, da cesar ni potrdil dr. Luegerja za dunajskega župana. Mož je glavni prekućijski ogerskih kalvincev in izvršuje framasonske sklepe. Tudi v zadnjih bojih na Ogorskem je znal priti Banffy na površje, dasi šteje njegova stranka komaj 24 poslancev.

Kakor bomba je pa presenetila svet vest, da je Banffy sokriv izdaje znane brošure o „Ogerski krizi in Hohenzolerncih“. Policija je izvedla, da je spisal brošuro Ziganyi. V Ziganyjevem stanovanju so našli Banffyjev listek, ki pravi, da zadostuje, če izide brošura v nemščini. Lakatos je pa izpovedal, da je dal Banffy za izdajo brošure 1532 kron. Ziganyi je izpovedal nadalje, da ga je prosil Banffy, naj ga

ne izda, ako pride na dan, kdo je spisal veleizdajsko brošurico. Banffy je sicer izjavil na častno besedo, da on ni v nikakvi zvezi z izdajo veleizdajske brošurice, a mu ne verjamejo tega niti njegovi ožji somišljeniki.

To mora globoko kompromitirati Ogersko. Taki so ljudje, ki so igrali najbolj zaupne vloge, ki so bili najožji svetovalci krone in so Ogersko sistematično pripravljali k popolnemu odpadu od habsburške dinastije. Kdor je zasledoval parlamentarne borbe ogerske, je videl, da je vseskozi vlada na tihem držala z veleizdajalci in se je na zunaj samo na videz delala lojalno, toliko, da je dunajskim krogom nametala nekaj peska v oči. Ogerska korupcija je nekaj nečuvnega. Poneverjenje in tatvina vlada od občinskih pisarn gori do najvišjih mest, in če je danes bivši ministerski predsednik razkrinkan kot veleizdajalec, je to samo dopolnjenje k sliki madjarskih razmer.

Radovedni smo, ali bodo zdaj tudi to afero, kakor marsikatero, zakrili in zamazali! Ni zasluga državne policije, ampak privatne iniciative dunajskih krogov, da je prišel škandal na dan. Ali bo zdaj pravica imela dovolj zavezane oči, da ne bo zgrešila debele Banffyjeve veleizdajske glave?

„Slov.“

Politični pregled.

Državni zbor.

Dnevni red za prvo sejo državnega zbora dne 26. t. m. je določen nastopno: Poročilo proračunskega odseka o vladni predlogi glede ustanovitve samostojne juridične fakultete z italijanskim učnim jezikom v Roveretu in poročilo poljedelskega odseka glede varstva in povspesbevanja domačega pridelovanja hmelja.

Goluchowsky odstopi?

„Neues Wiener Journal“ poroča, da je omajano stališče ministra za zunanje stvari, grofa Goluchowskega, tako, da najbrže odstopi. Vlada se je baje prepričala, da Goluchowski nima sposobnosti, potrebnih državniku. Baje je Goluchowski povzročil zadnji čas več napak, ki so še bolj zamotale osobito razmere z Ogorsk.

Stalni obrtni odsek.

Stalni obrtni odsek je v sredo dovršil prvo svojo nalogo. V seji, ki je trajala od 9. do 1/2 3. ure, je rešil zadnje paragrafe obrtnega reda. Sklepi obrtnega odseka bodo tiskani in razposlani deželnim vladam, trg. in obrt. zbornicam in drugim merodajnim faktorjem, da izrazijo še svoje pomisleke in nasvete. Obrtni odsek je sklenil tudi razne določbe glede dokaza usposobljenosti za trgovce in gostilničarje. Glede teh določb so vladni zastopniki že v odseku izražali svoje pomisleke. Osrednja vlada bo dala torej že do 26. septembra, ko se zopet snide državni zbor, proučila vse izpremembe ter označila svoje stališče.

† Oton baron Apfaltern.

Oton baron Apfaltern, član gosposke zbornice in bivši dolgoletni zastopnik nemškega veleposredstva v kranjskem deželnem zboru, je v petek v Gradcu umrl.

Kranjski deželni zbor.

Z Dunaja poročajo, da se tamkaj mudi kranjski deželni predsednik Hein. To je v zvezi z namero centralne vlade, omogočiti redno zborovanje kranjskega deželnega zbora.

Novi deželni šlezjski predsednik.

Kakor je zvedel c. kr. koresp. biro, je bil dosedanj voditelj šlezjske deželne vlade dvorni svetnik dr. Edmund pl. Marzeller imenovan podpredsednikom nižavstrijskega deželnega šolskega sveta, svetovalec upravnega sodišča dr. Karol baron Heindol pl. Ulynski šlezjskim predsednikom.

Italijansko vseučilišče.

V prvi seji državnega zbora se razdeli poročilo proračunskega odseka o roveretski predlogi. Poročevalec posl. dr. pl. Starzynski pravi v tem poročilu, da je potrebno, da se takoj in brez obotavljanja nudi italijanski mladini nadomestilo za pretrgana predavanja v Inomostu. Vsekakor je ustanovitev samostojne pravne fakultete važen korak za doseg popolnega akademičnega središča (vseučilišča). Vse govori za to, da se pravna fakulteta ustanovi le na Tirolskem, ker je Tirolska edina kronovina v Avstriji, ki ima 40% italijanskega prebivalstva, ki prebiva skupno in ločeno od druge narodnosti.

— Predlogu je dodan minoritetni votum posl. Malfatija, ki zahteva: „Ustanovi se samostojna pravna in državnoznanstvena fakulteta v Trstu, ki se naj prične z zimskim tečajem po sankciji zakona.“ — Nadalje je pridejan tudi minoritetni votum posl. Hofmann-Wellenhofa, ki zahteva, da se z otvoritvijo italijanske pravne fakultete morajo opustiti posebne uredbe pri polaganju izpitov za italijanske slušatelje v Gradcu in Inomostu.

Socijalna demokracija proti baronu Gautschu.

Na Dunaju se je vršilo posvetovanje skupne eksekutive avstrijske socijalne demokracije, katerega so se udeležili zastopniki vseh narodnih strank socijalne demokracije. Posvetovanje se je vršilo o tem, kako stališče naj zavzame stranka nasproti posredovanju ministerskega predsednika barona Gautscha nasproti akciji ministerstva Fejervary v stvari splošne volilne pravice. Skupni odbor je sklenil za prihodnji četrtlet sklicati na Dunaju državno konferenco vseh strank. Na to konferenco se povabijo tudi člani parlamentarne zveze in oni zastopniki deželnih strank. Na dnevnem redu te konference bo edina točka: „Atentat ministerskega predsednika barona Gautscha na volilno reformo.“

Peti avstrijski katoliški shod.

V soboto je bil priobčen poziv dijočanskega in lokalnega odbora petega avstrijskega katoliškega shoda, ki bo meseca novembra sklican na Dunaj. Shod se bo bavil samo s praktičnimi vprašanji. Glavni predmeti bodo: Spopolnenje katoliškega časnikarstva in katoliške organizacije ter povspesbevanje katoliške reforme.

Mešetarjenje nemškega cesarja v Avstriji.

O vplivu nemškega cesarja Viljema priobčuje madjarski list „Egyetértés“ značilen dopis nekega dolgoletnega voditelja avstr. nemške liberalne stranke, ki je bil že ministerjin je o razmerah jako dobro poučen. V dopisu se očita nemškemu cesarju, da je on odgovoren, ker ne dovoli naš vladar madjarskega poveljnega jezika. Oni madjarski politiki sodijo napačno, ki trde, da načelnik generalnega štaba Beck in vojni minister Pittreich zavirata ponarodovanje skupne armade. Viljem mešetarji in sicer uspešno, ker ima v avstrijskem zunanem ministerstvu tak vpliv, da avstrijski minister za zunanje stvari Goluchowski predloži Viljemu v odobrenje svoja poročila v delegacijah. Viljem se boji, da bi propadla v Avstriji nemška nadvlada, če bi bil omejen nemški vpliv na Ogorskem in bi prišli v naši državni polovici na vrhunc Slovan, ki se jih Viljem bolj boji kakor vrag križa. Kakor hitro dobe Slovan nadvlado v državi, bi bilo konec nemškega vpliva na Balkanu in Nemčija bi postala popolnoma osamljena. Ta izjava „nemškega“ politika označuje naše suženjske odnose nasproti Nemčiji.

S Poznanjskega.

Poznanjski nadškof Stablevski je izdal naredbu, kjer poudarja, da morajo dušni pastirji gledati na to, da se noben otrok ne odloči vsled pritiska starišev za kako drugo narodnost; priprava na sv. zakramente pa je popolnoma cerkvena zadeva in otroci se ne smejo pripravljati na njih sprejem v nemškem jeziku, če se vestno ravnaajo po tem navodilu. Nemška vlada vsled tega besni.

Posuroveli nemški podčastniki.

V nobeni armadi na svetu ne izide toliko ukazov na častnike in podčastnike, ki zaokazujejo lepo ravnanje z moštvo, kakor ravno v oni Nemčiji, ki nam jo stavijo kot zgled Vsenemci. Že ti ukazi dokazujejo, da pač ni v Nemčiji vse tako, kakor — bi moralo biti. In večkrat se izvedo kar grozne stvari o postopanju z nižjim moštvo na Nemškem. Tako je zopet presenetila svet vest, da je bil degradiran pruski podčastnik Tau in obsojen v poldrugo leto ječe. Kazen je zaslužil, ker je 345krat pretepal moštvo in 106krat zlorabil svojo oblast. Res lep podčastnik!

Nemški denar za protlavstrijsko propagando.

Dne 3. t. m. vršilo se je v Ašu 43-letno zborovanje avstrijskega društva: „Gustav Adolf Stiftung“. Iz letnega poročila navajamo le-te podatke: Lani se je sezidalo 51 protestantskih cerkev in dve šoli. Dohodki osrednje blagajne so znašali 630.722 mark, podpore od več nego 2000 občin so se pomnožile za 38.167 mark in so znašale vkup 1.629.679 mark, od katerih pripada na našo državo 548.743 mark. Pri zborovanju se je pela Bismarkova himna.

Švedsko-norveški spor.

Kakor poročajo listu „Aftenposten“ iz Karlstada, sta v petek iz Avale odpotovala dva švedska polka, skupno 4000 mož. En švedski brzojavni oddelek je bil baje odposlan iz Stokholma v Charlottenberg.

Glasovi o ustaji proti Nemcem v Šantungu.

„Berliner Tageblatt“ piše, da se glasom vesti iz kitajskega vira, bliža splošna ustaja na vsem polotoku Šantung proti Nemcem. Vsaka rodina pokrajine hoče dati enega bojvnika; uporniki imajo dovolj denarja.

Ruski sv. sinod za rusko mornarico in armado.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Moskve, da je sv. sinod dovolil 110 milijonov rubljev iz cerkvenih in samostanskih zakladov, da pomagata vladi preosnovati floto in armado.

Naredbe proti Židom poostrene na Ruskem.

Iz Petrograda so sporočili „Voss. Zeitung“: Da se vlada izogne rešitvi židovskega vprašanja, namerava zapadne pokrajine izločiti od splošne zakonodaje in dovoliti Židom, da bivajo tamkaj, nikakor pa ne v pravi Rusiji. Predlaga se tudi, naj se Židom bivanje v Moskvi še bolj oteži.

Nemiri na Japonskem.

Razburjenje na Japonskem raste od dne do dne. V Jokohami straži vojaštvo poslopja ptujih konzulov. Razburjena množica zbira se na javnih krajih. Nabijajo se na vogalih mestnih ulic pozivi, naj prične množica s požiganjem. Redarstvo ima mnogo posla s tem, da odstranjuje take pozive.

Korejci proti japonskemu gospodstvu.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz New-Yorka: Korejski listi poročajo, da narašča od dne do dne nezadovoljnost Korejcev proti japonskemu gospodstvu. Na tisoče Korejcev iz raznih pokrajin so se podali v Seul, da protestujejo proti japonskemu tiranstvu; toda japonski orožniki so jih razgnali z orožjem. Na nekem spopadu je bil en orožnik ubit, več Korejcev pa ranjenih.

Po vojski.

Poročilo lista „Naša Žizn“ širi se v Peterburgu govorica, da armada na Daljnem Vzhodu sedaj po zaključanju miru tako hitro se še ne vrne v domovino. Armada se bode bojda korenito reorganizirala v vsakem pogledu ter poleg popolnoma novega se bode vojaštvo razdelilo v obrambo ruskih vzhodnih mej. Obmejno vojaštvo se bode tako uredilo, da se ne bode več moglo govoriti o „ruski nepriljubljenosti“.

Reut. urad poroča, da sta v četrtlet zvečer ob 7. podpisala blizu Sahoku listino o sklenjenem premirju ruski poblaščenec general Uranovski in japonski zastopnik general Fukušima. Pogovori so trajali devet ur.

Pogodba o premirju se glasi: Vsak boj mora prenehati. Med obema armadama se določi nevtralnno ozemlje, široko 4 km. Na to ozemlje smejo stopiti zgolj civilisti. Tudi na morju naj se določi nevtralni del; zato naj se snidejo odposlanci mornarice na visokem morju blizu Vladi. ostoka.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Voditeljem c. kr. pripravnic za učiteljske v Tolminu je imenovan g. Anton Kutin, doslej učitelj v St. Mavru pri Gorici.

Imenovanje. — Gosp. Julij Nardin, ki je bil določen za suplenta na tukajšnji gimnaziji, imenovan je za profesorja na mestni idrijski realki.

Članom deželnega šolskega sveta kot zastopnik deželnega odbora določen je bil v deželnoodborni seji dne 16. t. m. namesto g. prof. Ivana Berbuča g. dr. Ant. Gregorčič.

25-letneco mašniškega posvečenja je obhajal včeraj v Mirnu tamošnji župnik preč. g. Gotard Pavletič. Njemu na čast je bila lepa razsvetljava v nedeljo zvečer na Gradu pri Mirnu, kjer je bral včeraj slovesno sv. mašo, pri kateri je prisostvovalo več gg. duhovnov.

Redek sestanek. — V sredo dne 6. septembra so se zbrali v Mariboru tisti gospodje, ki se l. 1865, tedaj pred 40 leti, po dovršeni maturi zapustili mariborsko gimnazijo. Izmed 24 bivših abiturientov jih še živi 14; od teh je bilo v Mariboru omenjeno sredo deset. Med njimi bila sta tudi gospoda profesorja Anton Šantel in Anton Fras iz Gorice. Istega leta napravil je na mariborski gimnaziji zrelostni izpit tudi šolski svetnik g. France Plohl, ki živi sedaj v Gorici v pokoju, ki pa se ni udeležil sestanka.

Volitev župana v Mirnu. — V Mirnu so 12. t. m. izvolili župana. Izbrali so si za župana jedinega laha v Mirnu g. Scalettaria. Da je do tega prišlo, tako nam poročajo iz Mirna, imajo največ zasluge „napredni“ kolovodje in pristaši goriske „Sjče“. Je pač „napredno“, in kar je „napredno“ ni narodno.

O ustanovnem občnem zboru „Goriškega kmetijskega društva“ dobili smo še to-le poročilo: „Goriško kmetijsko društvo“ je imelo svoj ustanovni ter prvi občni zbor v salonu „Pri zlatem jelenu“ dne 14. septembra. Zbralo se je okoli 130 udov, ki so zastopali s pooblastili nad 160 članov. Ob 11. uri je predsednik ustanovnega odbora g. deželni poslanec Anton Jakonič proglasil postavno sklepčnost občnega zbora, odprl zborovanje, predstavil vladnega zastopnika dvornega svetnika grofa Attemsa in pozdravil zborovalce. Nato je dal besedo tajniku, ki je prebral poročilo o delovanju ustanovnega odbora, povedal, da je k novemu goriškemu kmetijskemu društvu pristopilo nad 450 članov in 20 ustanovnikov. Poročilo je bilo sprejeto brez ugovora. Sledilo je blagajnikovo poročilo, oziroma branje prevdarka za l. 1905, ki izkazuje 1950 K dohodkov in ravno toliko stroškov. G. E. Klavžar je opozoril, da prevdarek računa samo z 10 ustanovniki in 350 člani, da torej nimamo jasnega vpogleda v gmočno stanje društva in je predlagal, naj se sklene, da se prevdarek odstopi centralnemu odboru, ki se ima danes izvoliti. Predlog je bil sprejet brez ugovora.

Predsednik je naznanil dva nujna predloga, ki se bosta obravnavala po dokončanih točkah dnevnega reda, ter prestopil k volitvi odbora. Omenil je, da je ustanovni odbor sestavil imenik, a je slišal, da ne ugaja vsem, zato pretrga sejo za 10 minut, da se člani zmenijo in dogovorijo. Povdarjalo se je, da ima ustanovni odbor najjasnejši upogled v dosedanje sestavo društva in da je mogoče najprikladnejše sestaviti imenik, naj se tedaj sprejme brez premembe. Toda pri vsaki mizi se je ustanovil poseben klub, ki je črtal in popravljaval predlagani imenik. Po izvršeni volitvi (bilo je že poludne) se je videlo, da bo skrutinij trajal dolgo, in zato je predsednik pretrgal zborovanje in nadaljevanje napovedal ob 2. uri popoldne.

Ko je predsednik zopet odprl zborovanje je naznanil izid volitve ter izjavil, da je izvoljenih 15 odbornikov in predsednik, prvi podpredsednik in tajnik, za drugega podpredsednika pa da mora biti ožja volitev med g. B. Grčo in med g. E. Klavžarjem. Grča je izjavil, da ne mara biti izvoljen od kake stranke; le ako je edinost med člani in ga soglasno volijo, sprejme volitev, drugače ne. Klavžar je opomnil, da je že izvoljen v odbor, naj ga torej nihče ne voli v predsedstvo; zborovalce kliče k slogi, k vzajemnosti. Sledila je volitev. Grča je dobil 38 glasov, Ernest Klavžar pa 16. Tako razumejo znani prijatelji kmetijstva vzajemnost in slogu pri kmetijskem društvu. Ker je Grča ostal pri svoji izjavi, je predsednik napovedal novo volitev, nakar je bil na predlog g. Klavžarja izvoljen g. Dominko, ravnatelj slovenske kmetijske šole za drugega podpredsednika.

Za društveno glasilo je odbor predlagal in zbor sprejel „Primorskega gospodarja“. Nato se je obravnaval in sprejel nujni predlog g. Medveščeka, da naj odbor naprosi c. kr. vlado, da izvoli slovensko kmetijstvo na Goriškem podpirati potom novega kmetijskega društva. G. E. Klavžar pa je pojasnil odborov predlog, da naj se c. kr. vlada nujno naprosi, da ustavi finačno naredbo, ki prepoveduje po dosedanjem načinu kuhanje fig v žganje. Sprejeto.

Konečno se je g. predsednik zahvalil za izvolitev, zahvalil se tudi članom ustanovnega odbora za uspešno delovanje, obžaloval je needinost današnjega zbora in zaključil zborovanje.

Iz Rubij nam poročajo, da se je danes ob 10 $\frac{1}{2}$ uri poročila v cerkvi v Gabrijah hčerka g. barona Bianchi-ja g. čna Leonarda Bianchi z g. Jurijem Grabmayr-om pl. Angerheim-om, ministerskim tajnikom v ministerstvu za notranje reči. Poročil ju je g. mons. Tomsič. Med sv. mašo je igral v cerkvi vojaški orkester pešp. št. 47. Prisostvovala je poroki visoka aristokracija. Včeraj proti večeru je koncertovala popolna vojaška godba v gradu g. barona Bianchi-ja, v noči pa je priredil novoporočencema na čast sovođenjsko-rubinski pevski moški in mešani zbor lepo serenado in čulo se je iz ust visoke aristokracije: Živio Slovenci! nakar je g. baron pogostil pevski zbor. V Rubijah je bila razsvetljava in tudi umetni ognji so švigali v zrak. G. baron je za spomin na poroko svoje hčere kupil vsem otrokom rabinskim (okoli 30) nove obleke in tudi druge domačine obdaril.

Ogenj. — V nedeljo nastal je v škednju posestnika Karola Čibeja v podgorski občini ogenj, ki se je raztegnil tudi na blizin stoječo hišo, ki je do tal zgorela. Ogenj je uničil nad 40 q sena, nad 40 q detelje, mnogo slame in

vse kmetijsko orodje. Poginili sta tudi dve kravi. Čibej ima kakih 2000 K škode, ker ni bil zavarovan. Njegov podnajemnik Viktor Planinšek oškodovan je bil za kakih 1500 K, a je zarovan pri zavarovalnici „Feniks“.

Nesreča pri požaru. — V nedeljo nastal je v Kozani ogenj. Gorela je neka hiša. Ljudje prihiteli so gasiti, med njimi tudi neki Brešan Ludovik. Temu na glavo padla je goreča greda ter ga tako močno poškodovala, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico, kjer je nesrečnež včeraj zjutraj umrl, zapustivši vdovo in otroke.

Deček izginil. — 6-letni deček Droč iz Gorice izginil je v nedeljo iz domače hiše in se ni do včeraj še vrnil nazaj. Stariši naznanili so to policiji.

Tatinska družba se klati že dalje časa po vipavski dolini. V kratkem času je bilo čuti o vlovu v Orehovici, Podragi in Mančah. Posebno jim diše gnjati in druga svinjina. Žandarmeriji se še ni posrečilo priti zlobni družbi na sled.

Silna svinjska bolezen se je pojavila na Gočah. Veliko svinj je obolelo, nekaj že poginilo. Ljudstvo je v skrbeh. Prosi se veččaka, da bolezen preišče in zabrani nadaljnje razširjenje bolezni, ker bolezen je hipoma nastopila in se silno hitro širi. Pomanjkanje dobre, snažne vode je menda vzrok bolezni. Kolikor se je moglo doslej razsoditi, ima bolezen vse znake kuge.

Izpred sodišča. — Tak okrožno kot kazensko sodišče je obsodilo Franceta Peršolja iz Kojškega na šestedensko ječo, ker je na prvi velikonočni praznik v pijanosti v cerkvi preklinjal ter se zoperstavljal orožnikom, ko so ga hoteli prijeti.

Skupščina družbe sv. Cirila in Metodija. — Na glavni skupščini, ki se je v četrtek vršila v St. Juriju ob južni železnici, je družba sv. Cirila in Metodija praznovala dvajsetletnico svojega plodnosnega delovanja v samoohranbi proti navalom nemštva in italijanstva. Družba je tekom 20 let zborovala že na raznih slovenskih krajih, a na tak slovesen način ni bila še nikjer vsprejeta, kakor v St. Jurju, kjer je prebivalstvo ta dan praznovalo kakor praznik.

Trg je ali v zastavah, skoro vse hiše so bile okrašene z vencji, fantje so postavili na stotine mlajev. Vsprejem gostov je bil prisrčen. Ob 10. uri je bila v župni cerkvi slovesna maša, na kateri je pel šantjarski mešan zbor.

Na zborovanju je bila posebno častno zastopana štajerska slovenska svetna inteligenca, posebno mnogo je bilo dijakov. Mnogo je bilo tudi duhovnikov iz vseh slovenskih pokrajin.

Prvomesnik mons. Tomo Zupan je ob navzočnosti tisoč zborovalcev otvoril glavno skupščino. Najprej je prvomesnik dal besedo drž. poslancu vitezu Berkusu, ki je zborovalce pozdravil v navdušenih besedah.

Prvomesnik mons. Tomo Zupan se je v svojem nagovoru spominjal 20-letnice, odkar hodi družba med slovenski narod. Omenil je, da je tekom 20 let družba zborovala trikrat v Ljubljani, petkrat na Gorenjskem, trikrat na Notranjskem, enkrat na Dolenjskem, trikrat na primorski zemlji in štirikrat na Štajerskem.

Poročilo tajnika č. g. dekana Antona Žlogarja omenja v uvodu društvene dvajsetletnice. Leta 1885 je bila ustanovljena družba, družbeno vodstvo je bilo izvoljeno dne 5. julija 1886 v spomin tisočletnice slovenskega apostola sv. Metoda. Poročilo povdarja, da je družbino vodstvo od prve skupščine do danes ostalo nespremenjenih nazorov glede povspenjanja slovenskega šolstva. Vodstvo je v svoji večini po osebah še danes isto, kakor je bilo na prvi skupščini. V tej dobi je vodstvo imelo 163 sej, ne vstevši sestankov ožjega odbora, ki jih je bilo do 50; v minolem letu je bilo 12 sej in 5 sestankov ožjega odbora. Pred vsem je vodstvo uredilo notranjo in zunanjo organizacijo družbe. Družba se zaveda svoje posvetne naloge: omogočevati s svojimi šolami, zavodi in podporami narodno vzgojo slovenske mladine toliko časa, dokler se bo našemu narodu boriti za kar se smatra drugod za samo ob sebi umevno.

V dveh desetletjih se je osnovalo petindvajset družbinih zavodov in sicer na Slovenskem Štajerskem: v Celju, Mariboru in na Muti; na Koroškem: v St. Rupertu; na Goriškem: v Gorici, Podgori, Pevmi, Devinu; na Tržaškem: v Trstu, na Greti, Rojanu, sv. Ivana, Škednju, Rocolu; na Kranjskem: na Jesenicah, Trzinu, na Savi. — Vrednost teh posestev dosega približno 200.000 kron. V te zavode je letos pohajalo 2600 otrok. Če ne bi bilo naše družbe, bi ti otroci večinoma izginili v nemških in italijanskih valovih.

V zadnjem upravnem letu so prirastle tri podružnice in sicer v Kozjem, ženska podružnica v Vrtojbi pri Gorici in na Jesenicah. Družba šteje sedaj 151 podružnic z okoli 9000 člani. Ženskih podružnic je po zadnjem izkazu 38. Družba je vsikdar gojila duha solidarnosti in ga čuva še do danes. Povsod oznanjuje, da le edinost, celokupnega slovenskega naroda, le vstrajno delo in požrtvovalnost, le večja izobrazba šolske mladine in drugih slojev pripelje naš narod k bolji bodočnosti.

Živo so pokopali blizu Brnce na Koroškem krčmarico Marijo Spendier. Akoravno je bila imenovana božjastna, so jo vseeno zakopali 25 ur po njeni smrti, ker je mrlški ogleda, bližnji cerkovnik, izjavil, da je pravilno mrtva. Ker so pa hoteli nekateri vedeti, da ni imela čisto mrtvaškega izraza, ko so jo devali v rakov, so odkopali jamo in sodna obdukcija je dokazala, da je ženska umrla vsled zadušenja.

Potres. — V soboto zjutraj ob 4. uri 3 minute zjutraj in ob 4. uri 37 min. sta bila na Predarelskem dva potresna sunka; prvi je trajal 5, drugi pa 4 sekunde, slišati je bilo močno bobnjenje.

Izlet Francozov v Primorje. — „Revue générale de sciences“ priredi svoje 28. potovanje v Primorje. Obiskali bodo Italijo, Istro, Dalmacijo, Bosno, Hercegovino in Črno goro na posebnem parniku „Ilede-France“. Na parniku se bodo vršile konference, bo knjižnica, zdravnik in duhovnik, ki bo bral vsaki dan sv. mašo. V Zader pridejo 25. septembra.

S koso glavo odrezal. — V sredo sta kosila na travniku blizu Gomilice na Štajerskem posestnik Josip Škof iz Kranj in njegov hlapec Adam. Nastal je med njima prepir, v katerem se je hlapec tako razjezil, da je zamahnil s koso po svojem gospodarju in mu glavo popolnoma odrezal. Nato se je šel sam javit oblastvu.

Kdo plača največ davkov? — Po uradni statistiki pripada v Avstriji na enega prebivalca davkov na leto: Na enega Čeha 28.60 gld., na enega Nemca 26.82 gld., na enega Laha 25.32 gld., na enega Slovence 17.22 gld., na enega Poljaka 12.77, na enega Srba 12.72 gld., na enega Rumunca 10.23 gld., na enega Rusina 10.13 gld.

Potres v Kalabriji. — V Kalabriji se še vedno ponavljajo potresni sunki, ki napravljajo veliko škodo na deloma že poškodovanih poslopjih. Ljudstvo še vedno prenočuje na prostem.

Rodbina Komure. — Japonsko odposlanstvo je sporočilo „Agenzia Stefani“, da je vest o umorstvu rodbine barona Komure popolnoma izmišljena.

600 kron za striženje las. — V Luksemburga je poklical neki bogatin brivca z Dunaja, da mu pride striž las. Ta „špas“ ga bo stal 600 kron.

Narodno gospodarstvo.

Zakaj vino diši po žveplu, kaj je temu vzrok in kako se ta duh iz vina odpravi. (Konec.)

Pri kipeanju namreč kvasne ali kipele glivice, ki spreminjajo sladkor v alkohol in v ogljikovo kislino, vodi ki se nahaja v moštu ali vinu, odtegujejo kisik. Ker pa je voda spojina kisika z vodikom, se vodik vsled tega oprosti, in če v moštu ali vinu najde žveplo, se z njim spoji v žvepleni vodik, to plin, ki po svojem neprijetnem duhu spominja na duh gnilih jajec, kjer se tudi v resnici nahaja.

Žveplo pride lahko na razne načine v mošt ali vino. Najpogostejše se to dogaja, če smo bili grozdje proti plesnobi (oidium) ne dolgo pred trgatvijo žveplali.

Če je bilo vreme suho in če ni dež do trgatve žveplene moke opral, pride ta s tropinami v mošt, in pri kipeanju se potem lahko na ravnokar popisani način razvije žvepleni vodik.

(Dalje na 4. strani.)

Koroška Zadruga
Gorica

Vaše blagorodje!

Povodom pričetne jesenske in ximske sezone dovoljujemo si Vašemu blagorodju udano naznanjati, da so nam došle že vse

xadnje novosti modnega blaga

kakor forstanje, flanelne in razno drugo blago. Dovoljujemo se Vas radi tega prositi, da nas gotovo počastite z Vašim cenj. obiskom in si ogledate vse novosti, ali pa blagovolite naročiti vzorce kateregakoli blaga, koje Vam pošljemo radovoljno franko na dom, da se prepričate o naši bogati xalogi in izberi.

Nadejaje se blagohotnega vpoštevjanja nase prosnje bilježimo

odličnim xhoštovanjem

J. Hribar, pr.

Isto se zgodi, če mošt kipi v posodi, ki je bila prej prazna neprevidno žveplana, namreč tako, da pri žveplanju kapljalo goreče žveplo vanjo in tam ugasnilo ter ostalo na dnu.

Tudi iz zemlje žveplo lahko pride v mošt ali vino, posebno če trte rastejo v zelo gnojni ali na žveplu bogati zemlji.

Ker je žvepleni vodik jako nestanovitven plin, se da prav lahko in popolnoma odpraviti iz vina.

Kdor je opazil, da mošt med kipejem dobiva duh po žveplenem vodiku, ta naj takoj po prestalem burnem kipeju, kadar so se drože že nekoliko polegile, vino pretoči. Če bo vino dlje časa na drožah ležalo, bolj bo smrdelo. Pretakanje naj se vrši zopet na spredaj popisani način, tako da mlado vino močno pride z zrakom v dotiko. Na zraku se namreč žvepleni vodik s pomočjo kisika, ki ga iz zraka nase nateza izpreminja zopet v vodo, in žveplo se pri tem oprosti ter položi na dno soda.

Ko se vino očisti, torej čez kake tri tedne po prvem pretakanju, moramo zopet na zgoraj podpisani način vino pretočiti, in sicer v dobro zažveplan sod. Žveplena sokislina se v tem slučaju spoji z žveplenim vodikom in da odo ter prosto žveplo, ki se v obliki finega belega prahu poleže na dno.

Preden se vino prične prašiti, ga je seveda treba zopet pretočiti, ker bi se drugače lahko zgodilo, da bi se že izločeno žveplo zopet izpremenilo v žvepleni vodik.

Kdor ima bakren lij, temu priporočamo, naj vino v sod pretaka čez ta lij. Baker vleče žvepleni vodik na se, daje ž njim in z vodo v vino žveplenokisli baker, to je modro galico. Bakren lij se bo torej kmalu prevlekel s plastjo modre galice. Zato ga je treba večkrat dobro odrgniti in v vodi oprati.

Z večkratnim pretakanjem na popisani način kakor tudi zažveplanje posode, kamor se dišeče vino pretaka, se duh po žveplenem vodiku kmalu in popolnoma odpravi.

Vino, ki je imelo to napako, se navadno še rajše čisti in je bolj stanovitno kakor kako drugo.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Don A. Nicolich,

župnik pri Sv. Luciji pri Albani, je odstranil devetlet ganadlegujočo bolečino v želodecu z uporabo

želodčne tinkture

G. PICCOLI-ja, dvornega založnika Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani.

1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila izvrše točno.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

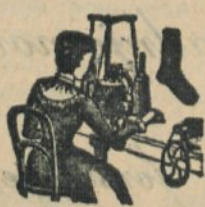
v Podgori, na voglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški) ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

T guje tudi z opako, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

5 kron in še več se lahko zasluži.

Tvrdba za domače delo s pletalnimi stroji išče osebe obojega spola s pletanjem na naših strojih. Priprosto in hitro domače delo za celo leto. — Posebne izobrazbe ni treba. Oddaljenost ne škodi; delo da tvrdba.

Tvrdba za edomač delo s pletalnimi stroji

Thos. H. Whittick & Com.

PRAGA

Petersko predmestje 7—433

Trst Via Campanile 13—433.

Jak. Šuligoj

urav. c. hr. drž. železnice
Gospodarska ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihajnih ur na zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah. Vsako popravo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno.

Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

Samo enkrat

poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za

pomladansko in poletno sezono v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvrtnate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn, svile, fudre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

2 ali tri učence

se sprejme na stanovanje in hrano. Več pove upravništvo „Gorice“.

Nekdo išče

primeren prostor za malo trgovino s primernim stanovanjem vred, najraje na deželi; pripravljen je tudi vzeti v najem malo trgovino z mešanim blagom in pozneje bi je tudi morda vkupil od lastnika.

Naslov pove upravništvo „Gorice“.

Anton Ivanov Pečenko
Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plazenjskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštetna in točna. M M M M M

Ferratin in Ferratose (tekoči Ferratin) najboljše krepijo malokrvnosti in hledici, od zdravnikov najopreje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakom, sestavljen železnat hladen preparat. Posebno je tekoč in najboljše prebavo. Nenavadni vspehi. Dobi se v lekarnah C. F. Boehringer und Söhne Mannheim - Walldorf.

FRANC PODBERŠIČ

avtorizovan kamnoseški mojster,
Gorica, Tržaška cesta 17,

priporoča slavnemu občinstvu za blizajoči se praznik vseh vernih duš dan svojo bogato zalogo

nagrobni spomenikov

bodisi priprostitih ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više. V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, žlebe, umivalnike za kuhinje, itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna v kamnoseško stroko spajajoča dela po prav zmernih cenah.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%

z 1 $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Loterijske številke.

16. september.

Trst 75 84 69 54 1
Linc 20 1 4 65 52

Rojaki!

kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Tržne cene.

Za 100 kg.

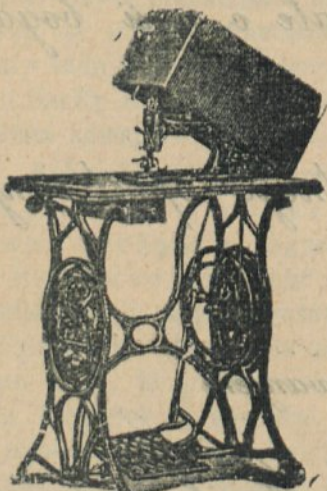
Kava: Ceylon . . . K 294— do 300—
„ Portorico . . . „ 260— „ 280—
„ Santos . . . „ 200— „ 230—
Slakdor 80— „ 86—
Otrobi debele . . . 12 50 „ 14 50
„ drobne . . . 12— „ 13 50
Petrolj v sodu . . . 42— „ 43—
„ zaboju . . . 13— „ 13 50

Moka ogerska:

št. 0 K 30— št. 1 K 29— št. 2 K 28—
„ 3 „ 27— „ 4 „ 26 20, „ 5 „ 25 40
št. 6 K 23 20.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne oboroške. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.